

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei arhidieceșane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.

Epistole nefranțate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
fie-care publicare.

Nr. 1613 Scol.

Cerculariu

cătră toți inspectorii districtuali și învățătorii dela scoalele confesionale gr. or. române din arhidieceșca Transilvaniei.

După ce conferențele învățătoresci, prevădute în §. 130 al statutului organic, din anul 1875 începând până în anul 1878 s'au prefăcut în cursuri suplutorice formale de mai multe săptămâni și acestea s'au întemplat în urma necesității arătate de a se da învățătorilor din scoalele noastre confesionale greco-orientale lipsiți de pregătirile formale pedagogice ocașiune a'și însuși cunoștințele neapărat de lipsă pentru chemarea învățătorescă, — acum consolidându-se statul învățătoresc din scoalele noastre române greco-orientale cât de cât în lucrurile recerute de lege, consistoriul a aflat de bine a reduce cursurile suplutorice de mai multe săptămâni la starea de „conferențe învățătoresci” precum au fost dela început și precum sînt prevădute și în citatul §. al statutului organic al bisericei noastre. Deci în locul cursurilor suplutorice se ordonează prin aceasta ținere de conferențe învățătoresci, în cari la pertractarea obiectelor ia parte fie-care învățătoriu sub conducerea unui comisariu consistorial. Conferențele au se dureze pentru anul acesta 5 zile și adică din 10 până în 15 August. Această modificare respective reducere la aceea ce a fost mai înainte și ce are baza legală în statutul organic nu împedecă, ca consistoriul din când în când după trebuințe și impregiurări să lărgească conferențele învățătoresci în cursuri suplutorice cu durata de mai multe săptămâni. În acest chip nu numai că se va susține instituțiunea cea salutară a conferențelor învățătoresci și a cursurilor suplutorice pe timpul ferilor de vară, dară se face și oare care înlesnire învățătorilor noștri reducându-se timpul de mai multe săptămâni la câteva zile.

Pe baza celor premise se susține și pentru conferențele învățătoresci împărțirea de până acum a teritoriilor și locurilor de adunare, ce au fost până acum pentru cursurile suplutorice și adică: 1. Sibiu, 2. Alba-Iulia, 3. Deva, 4. Idicel, 5. Cojocna, 6. Brașov, 7. Sighișoara, 8. Abrud, 9. Făgăraș, 10. Dej, ear de conducători ai conferențelor învățătoresci pentru anul acesta se denumesc:

Pentru conferența învățătorescă din:

1. Cercul Sibiu, profesorul de la institutul arhidieceșan pedagogico-teologic Dimitriu Comșa.
2. Cercul Alba-Iulia, parochul din Bucurdea-Vinoasă Teodor Pop.
3. Cercul Deva, învățătoriu și directorul scoalei din Hațeg Vasiliu Florian.
4. Cercul Idicel, profesorul Pavel Beșă.
5. Cercul Cojocna, parochul din Cojocna Teodor Ciortea.
6. Cercul Brașov, învățătoriu și directorul dela scoala capitală normală de-acolo, Georgiu Belissimus.
7. Cercul Sighișoara, învățătoriu și capelanul de acolo Dimitriu Moldovan.
8. Cercul Abrud, profesorul George Părău dela gimnasiul din Brad.
9. Cercul Făgăraș, parochul din Grid Iacob Urdea.
10. Cercul Dej, învățătoriu și capelanul din Borgo-Bistrița Simeon Monda.

Tot-deodată se înseamnă, că în acele ținuturi, unde s'au constituit învățătorii în reuniuni învățătoresci, precum în Brașov și Sibiu, se pot ține conferențele învățătoresci în sinul reuniunii adică pe baza constituirei în reuniune, înțelegându-se de sine, că pentru astfel de casuri președintele respective vice-președintele reuniunii este și conducătoriu conferențelor învățătoresci.

Ca obiecte de desbatere în conferențele învățătoresci pentru anul acesta se pun:

1. Cari împrejurări împedecă încă și astăzi progresul învățămîntului popular; apoi, propuneri practice pentru delăturarea acelor.

2. Darea de părere spre compunerea unui plan de învățămînt, prin care să se poată satisface articolului de lege XVIII din anul 1879, privitoriu la învățămîntul obligatoric al limbei maghiare în scoalele populare române greco-orientale din arhidieceșă, care articol de lege se alătură aci în mai multe esemplare spre studiere.

3. Pe ce cale și-ar pute învățătorii scoalelor noastre populare însuși mai cu înlesnire cunoștința limbei maghiare în estensiunea prestinsă de lege.

4. De oare-ce în anul trecut cele mai multe conferențe învățătoresci și-au exprimat dorința a se constitui în reuniuni învățătoresci, ba unele și-au și compus statute și s'au constituit, consistoriul pentru a înlesni efectuarea intențiunilor vrednice de toată lauda ale învățătorilor noștri pe de o parte, de altă parte pentru a se ajunge la uniformitate a statutelor reuniunilor, comunică aci sub // un proiect de statute care consistoriul l-a aflat mai corespunzătoriu spre luare de basă pentru anul acesta, că învățătorii dela conferențele învățătoresci ar voi să se constitue în reuniune învățătorescă.

5. După deliberarea cuviincioasă și cu serioșitate, precum se pretinde dela un corp matur învățătoresc a obiectelor de sub punctele 1—4, se poate pune la ordine deslegarea și a altor întrebări din sfera pedagogică-didactică, ce se vor propune de conducătoriu sau de alt membru al conferenței și se vor încuviința și admite la desbatere cu învoirea membrilor conferenței.

Despre desbaterile în conferențe să se poarte un protocol, în care să se însemne momentele cele mai însemnate, și acel protocol subscris de conducătoriu și de notariul conferenței să se substearnă cel mult până în 25 Au-

gust a. c. consistoriului arhidieceșan dimpreună cu un raport din partea conducătorului.

Fie-cărui conducătoriu al conferențelor învățătoresci se da din partea consistoriului diurne de 1 fl. 50 cr. pe și bani de călătorie, pentru care să astearnă la timpul seu cuitanță; eară pentru susținerea singuraticilor învățătorii la aceste conferențe precum și pentru acoperirea speselor de călătorie se îndatorează fie-care comună bisericească a contribui din mijloacele proprie, spre care scop părinții protopresbiteri și administratori protopresbiterali au datorința a da sprinjinul de lipsă pentru acoperirea speselor, în cel mai corespunzătoriu mod ce le-a avut fie-care învățătoriu și spesele ce le vor avé să fie cât mai mici; vor stăruî, ca încât este posibil învățătorii noștri se fie încuartirați pe unde se poate în localitățile scolare și mai ales pe la creștinii noștri din locurile centrale, cărora cu tot privilegiul să se pună la inimă însemnătatea statutului învățătoresc pentru poporul nostru român.

Din ședința consistoriului arhidieceșan ținută în Sibiu, la 7 Iunie 1879.

Pentru Escelenta Sa d. archiepiscop și metropolit:

Nicolau Popea m. p.,

archimandrit și vicariu archiepiscopesc.

Revista politică.

Sibiu, în 6 Iulie.

Foia oficială „Budapesti Köz-löny” din 16 l. c. publică rescriptul împărătesc prin care ministrul president Coloman Tisza se însărcinează cu conducerea afacerilor ministeriului unguresc prelungă curtea Maiestății Sale.

Descoperirile foilor maghiare o-poziționale, care indigitează la o mare corupțiune chiar la organele superioare administrative, nu rămân fără efect. Partida guvernamentală perde

FOIȚA.

Gura satului.

Novelă. *)
(15 urmare.)

VIII.

Vreamea dă, și vremea duce; vremea e stăpâna lumii.

Trecuseră doi ani de zile, decând casa lui Mihui fusese sguduită. Farmecul întemplantărilor stinsese dureri și dorințe, dar nu a putut pune inimile la locul lor de mai înainte.

Despre Miron nu se mai vorbia prin sat decât din când în când pe la ședători sau în serile de eamnă, când fetele și flcăii se adunau la clacă. Și atunci însă vorbele se înșirau ca într-o poveste rămasă din bătrâni. Toată lumea scia că Miron s'a dus în lume nimeni însă nu scia, unde s'a dus și ce s'a făcut. Unii credeau că a intrat în oaste, alții că a trecut munții

și earăși alții credeau că a trecut în țara turcească și că nu se va întoarce decât cu chimarul plin de galbini. Singură Marta ar fi sciind unde e Miron; dar nimeni nu cuteza să o supere cu întrebări, fiind că scia de mai înainte că i va tăia vorba. În casa lui Mihui Miron era uitat. Safta de mult nu se mai gândia la el; ear Mihui numai atunci își aducea în treacăt aminte, când prietenii buni îl apucau pe departe despre măritișul fetei, lăudându-i pe câte un flcău ce ar fi bun de ginere în casă. Mihui își aducea aminte privirea cu care îl întimpina fiica sa, când era vorba de asemenea lucruri, se făcea că nu înțelege și se întorcea măhnit a casă.

Nu mai erau vremile dedemult.

Mihui zidise casa de alături, pe caro și-o gândise adinioară atât de frumoasă. Vasile se însurase și avea un copil. Tatăl și feciorul erau vecini și oameni de aceeași casă, cum le venia mai bine. Safta avea noră în casă, și nu avea, când i-ar fi fost cu supărare. Nepotul era când la mama, când la bunica și când earăși la mătușă, era

purtat de pe braț pe braț și le da tuturor de lucru și pe toți îi întineria.

Și Toader se însurase.

— N'am ăis-o? strigau nevestele pe când era logodit cu Anica podarului. — Și orbul putea să vadă cât de colo.

Se vorbia că Mihui are să fie nun, de oarece ținea foarte mult la cinstea cumetriei, și e mare om de casă acela care ne cunună copiii și ne botează nepoții. Dară Cosma nu scia, dacă Mihui va fi bun voitor de-a primii, ear Mihui era jignit și nu i venia să se arete doritor de cinstea cumetriei.

Mihui cu toată casa a fost pofit la un scaun de odihnă, păhar de bêtură și mai multă voce bună, și pofit fiind, nu putea să lipsască. La nuntă apoi incetul cu incetul sufletele să deschiseră; înspre sară Safta se sărută cu Simina, eară pe la meșul noptii Mihui strinse îndelung mâna lui Cosma.

„Să trăiesci, cumetre! îi ăise el din toată inima! Dacă nu mi ești, țin să mi fii, cu voia Domnului, și să mi dai cinstea aceasta!

— În partea mea e cinstea! răspunse Cosma, îndreptându-se cu mândrie, înalt și gros.

S'a schimbat casa lui Mihui, s'a schimbat satul, lumea întreagă s'a schimbat; numai Marta rămăsese tot cum a fost, blândă, harnică și totdeauna în voce bună. Dar atât de mult era, că Marta fusese tot astfel, încât nimeni nu și mai aducea aminte de vremile acele în care era astfel; lumea se deprinsese cu firea ei și parcă ea totdeauna a fost fată înțeleaptă. Acasă, la biserică, la joc, la clacă, la nuntă, pretutindenea, față cu oamenii, ea se arăta scurtă la vorbe, în voce bună și plin de bună cuviință; așa o scia Safta, așa Mihui, așa o scia lumea întreagă.

Numai câte-odată ea își pierdea răbdarea obicinuită.

(Va urma.)

*) (Grecia e Rumania). A a părut la Turin o broșură a cunoscutului filo-român Vegezzi Ruscalla, intitulată Grecia e Rumania.

din reputațiune nu numai în ochii conaționalilor, ci și în ochii străinilor. Faimele despre dimisiunea lui Coloman Tisza dela guvern devin tot mai puternice. Aceste faime sânt de astă-dată cu atât mai periculoase, cu cât dincolo de Laita lucrurile au luat o porneală, care subminează pozițiunea contelui Andrassy. Inse opozițiunea maghiară nu se spărie nici de acest eveniment și renunță cu plăcere dela favorul, a mai posedea un ministru de externe precum a fost contele Andrassy. „Pesti Naplo“ întreabă ce folos a adus patriei sale contele Andrassy în pozițiunea sa înaltă? Și apoi își răspunde: „El a jucat un rol însemnat, el a dus o casă splendidă, a primit grații domnesci, a distribuit grații, a pedepsit mulți domni mari cu nefavoruri, a gustat glorie și lingușiri, a trăit în dulci iubilo, a putut să își mulțamească ori-ce pasiune, a dobândit titluri noue și graduri militare, a secerat cu grămada decorațiuni splendide.“

Foile vienese spun, că senatul imperial se va conchiema la mijlocul sau la sfârșitul lui Septembrie, fiindcă în acest an trebuiesc rezolvite legea pentru apărarea țerei și convențiunile de comerț.

Cestiunea Ovreilor în România a ajuns la culme. Ministrul Brătianu și-a dat alaltăeri dimisiunea și Domnitorul a primit-o eri. Se vede dar, că toate încercările acestui guvern ași câștiga în cameră în cestiunea Ovreilor o majoritate au fost zadarnice. Deputații au insistat pe lângă propunerea lui Mărzescu, și tot ce a putut esopera ministerul acum dimisionat în urma multor ședințe, conferențe și comisiuni a fost, că secțiunile camerelor a admis în loc de majoritatea de două treimi majoritatea absolută. Deodată cu ministrul Brătianu a demisionat și presidentul camerei C. A. Rosetti. Camera însă a reales pe domnul Rosetti, care a intrunit 75 voturi; 45 deputați s'au abținut dela alegere. Domnul C. A. Rosetti a încunoscițat camera, că până la formarea noului cabinet, ședințele se suspendează.

Un raport al „Pol. Corr.“ comunică, că în București nu se dă creștământ faimei, că puterile au intențiunea a merge până la extrem în cestiunea Ovreilor, deși nu se desconsideră serioșitatea somărilor de cătră puteri și eventualele lor consecențe. În București se afirmă, că nimeni nu cugetă la mijloace silnice în contra României; trimiterei unei somațiuni colective îi stă în cale pedeca formală, că recunoșterea independenței române atârână tocmai dela esecutarea articolului 44 din tractatul dela Berlin. Puterile de altcum pot ca să nu recunoască independența României, însă efectul unei astfel de măsuri s'ar slăbi pentru România, fiind independența ei recunoscută *de jure* și *de facto* de cătră trei puteri.

Ultimele sciri din Belgrad, care anunțau că neînțelegerile ruso-serbe au fost aplanate, au început să fie desmințite prin fapte. Eacă ce se comunică din Belgrad cu datul 8 Iulie:

Governorul general rus din Bulgaria a somat pe guvernul sârb să predee pe amplexii sârbii cari au fost până acum în Trn și Bresnik, spre a fi judecați de tribunalele bulgare. Funcționarii sârbii provisorii, au încarcerat pe locuitorii bulgari din districtul Trn, cari s'au opus la o anecsaare la Sârbia. Principele Dondukoff a mai cerut să i se dea și arhivele oficiale din Trn, de pe timpul ocupațiunii sârbesci. Ambele cereri ale principelui Dondukoff au fost respinse de guvernul sârbesc și din astă cauză relațiunile ruso-serbe au devenit și mai încordate.

Cestiunea grecească stagnează și cei din Paris au început a se

teme, că nu vor pute dobândi Ianina pentru Greci. În acest cas s'ar pute prea bine, ca Francia să propună pentru Epir o pozițiune semi-autonomă, astfel încât în aceasta provincie elementul grec să devină dominant și să poată cel puțin astepta cu răbdare viitorul. Se crede chiar, că Poarta nu va pute rezista multă vreme la o asemenea cerere a Franciei, care țintesc la reforme salutare în provinciile limitrofe ale Turciei.

O judecată maghiară despre cestiunea jidovească din România.

În cestiunea jidovească din România să scrie din București la diuariul „Hon“ următoarele:

„Am fost în Budapesta, dar n'am avut atât timp, ca să pot cerceta mai adese ori onorata redacțiune a foiei DVoastre, deși aș fi dorit aceasta mai cu samă, ca să vă pot da deslușiri mai detaiate cu graiul în cestiunea „jidovească“, care e la ordinea zilei în România, ca să vă pot împărtași mai pe larg încât e corectă sau nu purtarea camerei României și a regimului în cestiunea „jidovească;“ dar fiind că toate acestea nu le-am putut face din cauza scurțimei timpului și a multelor afaceri, fie mi ertat deși pe scurt a vă împărtași în această afacere privirile mele câștigate în urma experiențelor făcute în decurs de un șir lung de ani.

Să nu fiu acusat, că doară aș fi contrariu neamului jidovesc, departe de mine aceasta; din inimă iubesc pe patrioții jidovi din Ungaria și mai bine am învățat a i cunoaște departe de patrie — în străinătate. — Mai multe sute de Jidovi maghiari locuesc în România de decenii, și nu că doară și-ar uita limba, dar nu affi familie de jidov maghiar, unde copii să nu învețe mai întâiu limba maghiară, și nu numai că vorbesc unguresce, dar și știu simți unguresce.

Trebue să permit încă și aceea, că nepreocupat vă scriu aceste rânduri, voind a scrie purul adevăr. Liber și sincer v'am scris și atunci din București, când Rusul a fost domn aici și când România și pressa ei ne urau pre noi Maghiarii. Liber v'am scris și atunci când sabia lui Damocle atârână asupra capului meu, și dacă am avut curagiu a vă scrie despre lucruri încorecte, au nu este detorința mea a vă vorbi și despre cele corecte?

România este nemijlocită vecină a Ungariei; în multe privințe interesele noastre sânt identice și așa e cu atât mai de lipsă ca în patria mea să se cunoască adevărul.

După aceste premise să vedem, corectă e purtarea României față cu punctul 44. al convențiunei din Berlin? Să căutăm corectă e revisiunea punctului 7. al constituțiunei române așa după cum voesc legislațiunea României a'l revidia?

În România aflăm 300 mii de Jidovi poloni (ear nu 130 mii — după cum susține „N. P. I.“ în Nr. de Sâmbăta trecută).

Între acești 300 mii Jidovi nici cu lampa lui Diogene n'am afla batârul, care să simță românesc, — acestia să niusiesc numai spre aceea, ca să aducă România la sapă de lemn apoi ca trădători să o arunce în ghiarele Muscalului; Jidovii din Moldova nu cămătoresc cu 60—70% ci cu 600—700%. E drept că în România nu se affi nici un Jidov polon, care să nu vorbească limba română, dar ei nu pentru aceea învață românesc, ca să poată dice: „Să trăiască patria,“ ci pentru aceea o învață, ca să poată striga: „Piară România.“ Jidovul polon nu este, cum au fost Jidovii nostri maghiari înainte de emancipare, cari în anii 1850 au plâns împreună cu noi, în anul 1861 împreună cu noi s'au bucurat, și în

1867 împreună cu noi au serbătorit, fără a fi fost emancipați.

Jidovul polon nu știe ce este patriotismul, Jidovul polon nu știe ce e inima, ce e sufletul; el nu cunoaște aceste scantei dumnezeiesci, el numai una știe: usură fără suflet; numai un lucru e sfânt înaintea lui: egoismul cu ori-ce preț.

Să nu întrebe puterile europene pe creștinii, dacă e adevărată aserțiunea mea? ci întrebe pre Jidovii francezi, germani, austriaci sau maghiari, cari locuesc în România; dela acestia să ceară informațiuni despre coreligionarii lor și apoi să judece.

Puterile europene cu escepțiunea Austro-Ungariei solicează cu toată serioșitatea emanciparea Jidovilor, ba amenință chiar pe guvernul român, dacă nu va esecuta cât mai curând punctul 44 din convențiunea de Berlin, nu după cum cere mintea sănătoasă ci după cum pretinde interesul „Alianței israelite.“

Da! Națiunea și regimul român voesc a esecuta punctul 44 — însă așa după cum dictează spiritul acestui punct, — așa cum o permit interesele morale și materiale ale României. Acela care pretinde dela România mai mult e inamicul României, acela doresce pustiirea României, căci în acel minut, când România va emancipa preste tot pre Jidovii din Moldova, în acel minut ea este din punct de vedere economic nimicită.

România astfel voesc a satisface punctului 44 din convențiunea de Berlin, că modifică punctul 7 din constituțiune într'acolo, ca toți aceia, cari sânt împământenii în România, să se bucure de toate drepturile civile și politice, pre Jidovi îi privesce preste tot de străini, nu le ia însă calea și modul spre a pute deveni cetățeni români, — Jidovul ca și creștinul poate petițiunea pentru împământenire și aceasta i se va da și lui ca și creștinului.

Astfel voesc România a resolvi cestiunea jidovească, și cine cunoaște împregiurările de aci, acela nu poate decât să aprobeze această procedere prevădătoare și acomodată.

Ludovic Vándory.

Alecsandru I.

Noul principe al Bulgariei a călcat în 7 curent pe pământul țerei sale, spre a lua domnia asupra supușilor sei eliberați de sub jugul turcesc, dar din nefericire încă în legăturile neculturei. Oficerul prusian de gardă care și-a schimbat servițiul din căsarmă cu gradul de regent, va simți în curând ghimpia din coroana sa.

Noul principe nu va avé atât de lucru în interiorul țerei sale, cât cu politica esternă. El a affat țara sa în mâinile Rușilor. Deși ei au promis că vor deserta-o până la finea lui Iunie, ei nu s'au ținut de cuvânt și *punica fides* ađi o putem traduce: cuvânt rusesc. Ei încă tot se retrag și principele va trebui să i lase în pace. Cât timp vor fi trupele ruse în Bulgaria capii partidei marilor Bulgari sânt linisciți, căci Rușii voesc așa; îndată ce însă va trece ultimul cazac preste Dunăre și își va lua drumul spre nord, se va începe pericolul pentru neliniscea peninsulei balcanice și răspunderea principelui Bulgariei.

Cea întâiu și mai importantă datorie e respectarea tratatului de Berlin. El nu trebue nici să sprijinească nisuițele de-a anecsa Rumelia resăriteană la Bulgaria, nici să sufere formarea de cete voluntare pentru a intra în Macedonia. Unele svonuri însă spun, că principele nu privesce cu imparțialitate tratatul de Berlin, ci prin nisce ochilari verđi rusesci. Școala prin care a trecut în timpul ultimului războiu nici de cum n'a fost menită de-a i însufla simț de drept

și observarea tratatelor. În cartirul general rus anevoie a ađit alt, decât cređul moscovit, că Turcii trebue alungați din Europa. Pe lângă aceea a văđut cum se poartă războiul de nimicire contra lor, cum se alungă ca fiară sălbatică. Va uita el figurile săngeroase ce au trecut pe dinaintea ochilor lui? Se va ține el în adevăr ca vasal al sultanului sau ca feudal al țarului?

E o părere lăpăta că nu se poate cere dela principele Bulgariei să se opună părerii poporului și dorințelor lui. Oficioși vienezi și berlinezi liniștesc pe principe spunându i că Turcia se apropie de sfârșit. Această limbă se potrivește escelent cu principiul diplomației moderne. Dacă ar fi vorba numai de drept în privința susținerii tratatului de Berlin, nici un guvern nu s'ar interesa de anecsaarea sau neanecsaarea Rumeliei resăritene. Pentru marea diplomație, omul în cestiunea orientală începe cu Jidanul, pentru cei ce cred în Mahomet. nu există umanitate. Strigătul de durere al miilor de Turci, cari în Bulgaria ađi, când domnesce deplină pace, sânt urmăriți și alungați din posesiile lor, resună fără a fi ađite de cineva; nimeni n'a ađit și n'a cetit un singur cuvânt pe care vre-o putere, pe care a visitat-o principele Battenberg, l-ar fi rostit cătră densusul, recomandându i apărarea cetățenilor mahometani contra concețenilor lor creștini. Pentru drept dar, nu prea vrea să întrevienici una; atârână însă multe interese practice de observarea păcei dela Berlin, liniscea Europei e amenințată, ba un războiu crâncen va isbucni îndată ce Bulgarii vor întinde mâna asupra Rumeliei resăritene și Macedoniei; puterile trebue deci să observe paragrafele tratatului de Berlin, de-aceea principele Bulgariei trebue să facă asemenea, și uitând și datoria sa, i se va reaminti.

Poate că la cel dintâiu privilegiu se va face această reamintire. Se știe că puterile au hotărît dărîmarea stărei tuturor fortărețelor dunărene în termin de un an. Anul putem dice că a trecut și nici o fortăreață nu s'a demolat încă. În Vidin, Rusciuc, Silistra, Varna, zidurile pentru cari, s'a vârsat atâta sânge sânt încă în picioare. Rușilor, în datoria cărora cădea această dărîmare nu le-a păsat nimic până în cel din urmă moment. Numai zilele trecute principele Dondukoff numi o comisie, care să cerceteze starea zidurilor. Curând și-a dat comisia hotărîrea ei, dicând că zidurile vor căde de sine și nu mai e de trebuință nici o demolare.

Bine fû plănuit, dar celor de pe malul Tamisei nu le-a plăcut, căci, după cum se dice, sânt pe drum ingineri englezi ca să cerceteze ruinele fortărețelor bulgare. De vor affa ei cu cale că lucrurea vânturilor și a timpului e prea târđie, pacinicii Bulgari vor fi siliți să ia sapa și lopata pentru a asculta de hotărîrile tratatului de Berlin. De vor trăgani nu le va strica nimic puțină îmboldire.

Se poate cunoaște caracterul guvernului din modul cum vrea să asculte hotărîrile tratatului de Berlin, privitoare la demolarea fortărețelor. Vorbind verde nu prea așteptăm lucruri bune. E foarte neprobabil ca Bulgarii să se fi învățat să recunoască drepturile altora. Le va trebui timp până să ajungă cu cultura până aici. Liniscea ce domnesce acolo o putem asemăna cu liniscea dinaintea unei vijelii. Vijelia nu va isbucni dacă Rusia își va esercita grozava ei influența pentru a linisci spiritele; putem însă prevesti o astfel de atitudine a politicei ruse? Optimistii ar aface-o; ei ar pute dice că principele, care a fost mai eri salutat de poporul seu pentru întâia oară în Varna este numai o păpușă în mâna Rusiei. Noi nu credem, și ne-am bu-

cura dacă principele Alecsandru I ne ar desminti prin fapte.

Academia română.

Sesiune extraordinară.

Proces-verbal Nr. 20.

Sedința din 15 Iunie 1879.

Membrii prezenți: D-nii Alecsandru Vasile, Aurelian Petre S., Babeș Vincentiu, Bariț George, Caragian Ioan, Ghica Ioan, Hașdău Bogdan P., Hodoș Iosif, Ionescu Nicolae, Laurian August Tr., Maiorescu Titu, Maniu Vasile, Melchisedec P. S. S. Episcop, Odobescu Alecsandru, Chintescu Nicolae, Roman Alecsandru, Sion George, Ștefănescu Grigorie, Urechia Vasile A.

Vice-președinte, G. Bariț.

Sedința se deschide la 9 oare a. m.

Se dă lectură procesului-verbal al sedinței precedente și se aprobă.

D. Ștefănescu comunică 2 exemplare din revista științifică anul IX pentru biblioteca academiilor și se primesc cu mulțămire.

La ordinea zilei discuțiunea proiectului de statute.

Art. 45 relativ la facerea regulamentelor se primesc cu unanimitate fără discuțiune.

La art. 46 relativ la modificarea eventuală a statutelor, d. Babeș, cerând cuvântul, dice că d-lui încă în comisiune a observat că prescripțiunea de-a nu se pute modifica statutele decât cu 3 pătrimi din numărul membrilor nu e practicabilă, căci foarte greu s'ar pute întruni un asemenea număr; chiar 2 treimi cu greu se pot aduna, a se cere votul majorității absolute dintre toți membrii.

D. Aurelian este de părere că statutele fiind pactul fundament al academiilor trebuiesc menținute cu mai multă tărie, căci schimbarea deasă a legilor nu aduce adesea decât confușiune. Totuși nu respinge în principiu ideea modificării lor; dară pentru aceasta e destul a se cere voturile a 2 treimi din membrii academiilor. Pe lângă aceasta cere ca modificarea să fie propusă de 7 membrii, eară în discuțiune să nu se poată pune decât în sesiune generală. Pentru aceasta își depune un amendament susținut de d-nii Hodoș, Ștefănescu, Chintescu în următoarea cuprindere:

„Aliniatul 2 dela art. 46 să se redacteze în modul următoriu:

„Modificările însă nu se pot face decât asupra propunerii a 7 membrii și cu votul aprobativ a 2 treimi din numărul total al membrilor academiilor. Cererea de modificare trebuie făcută într-o sesiune și supusă discuțiunii și votării în sesiunea procsimă.”

D. Chintescu, pe basa experienței că este imposibil a se aduna 3 pătrimi, susține amendamentul de mai sus.

D. Hașdău susține că amendamentul d-lui Babeș este mai practic. D-lui întreabă dacă vre-o dată s'au putut aduna 3 pătrimi din membrii; de-aceea crede că nu e bine a se prescrie măsuri cari nu se pot executa, și se pronunță pentru majoritatea absolută propusă de d. Babeș.

D. Odobescu se declară tot în favoarea propunerii acesteia.

D. Ștefănescu se declară pentru amendamentul seu.

D. Laurian dice că în principiu este contra modificărilor dese; dară având convingerea că statutele aceste nu sunt mai bune decât cele vechi ale societății academice, se vede nevoit a deroga pentru present și a admite modificarea cu mijloacele cele mai lesnicioase.

D. Babeș depune amendamentul seu în următoarea cuprindere:

„Modificările însă nu se pot face decât asupra propunerii a 7 membrii,

făcută în precedentă sesiune generală și cu votul aprobativ al majorității absolute dintre toți membrii academiilor.”

D. Maniu declară că se unesce cu amendamentul d-lui Aurelian, însă cu un subamendament de-a se adăoga: „Modificarea se va pute propune numai după 2 ani de încercare și punerea în lucrare a statutelor de față.”

D. Ghica, luând cuvântul, dice că nu înțelege argumente de stabilitate ce s'au invocat în propunerea de față. Nici o lege umană nu se poate susține că este perfectă; aceea ce astăzi se consideră de bună, mâne ideile progresului pot să probeze că e defectuoasă. Academia, ca instituțiune progresivă, trebuie să țină compt de acest principiu, fără a ține atât de mult la ideea stabilității. De-aceea nu e nici de părerea d-lui Maniu, nici de-aceea a proiectului, nici de-a d-lui Aurelian, ci se asociază cu a d-lui Babeș.

D. Ionescu dice că din toată dezbaterea urmată vede și recunoaște că necesitatea de-a face modificări mai târziu este neapărată. Se unesce cu argumentele aduse de d. Ghica, dară cere ca să se stabilească o normă rațională. Ori cât de tari îngrădiri am adopta astăzi nu vor fi o cautelă pentru mâne, când se va recunoaște necesitatea să fie bine espusă, și atunci nu înțelege acel termen de prelungire până la o sesiune procsimă. Apoi, vorbind despre cele 3 pătrimi sau 2 treimi propuse de preopinentei, se întreabă: oare numai forța numerică poate remedia un rău recunoscut? Oare nu e destulă garanție în majoritatea absolută a membrilor, propusă de d. Babeș? De-aceea d-lui depune un amendament în cuprinderea următoare:

„Modificările se pot aduce în dezbateri în cele dintăiu zile ale sesiunii anuale după propunerea scrisă de doi membrii și însoțită de-o espunere de motive detaliată. Fie-ce modificare astfel introdusă se adoptă cu majoritatea absolută a membrilor prezenți.”

D. Roman dice că e de părere ca statutele să fie încungiurate cu mai multă garanție, și numărul membrilor cari ar aproba modificarea trebuie să fie cel puțin tot atâția câți se cer pentru schimbarea regulamentelor.

D. Babeș dice că între două extreme amendamentul seu ține mijlocul: nici nu îngreunează modificările ca propunerea d-lui Ștefănescu, nici nu le înlesnesce ca aceea a d-lui Ionescu. Această din urmă propunere nu se poate primi nici pentru cuvântul că face mai înlesnicioasă modificarea statutelor decât chiar a regulamentelor; prin urmare susține pe al seu.

D. Ionescu observă că astăzi modificarea statutelor se face cu majoritate relativă; crede prin urmare că admitându-se pentru reforme majoritatea absolută este o garanție mai mare; de-aceea amendamentul seu speră a fi mai bine apretiat.

D. Ștefănescu observă că preopinentei cer mai puține garanții de cereau statutele vechi; de-aceea nu va hesita de a susține propunerea sa de două treimi.

D. Chintescu observă la argumentările d-lui Laurian că dacă pentru modificarea regulamentelor s'a cerut două treimi, crede că modificarea statutelor nu se poate face cu mai puțin.

D. Laurian rectifică obiecțiunile d-lui Chintescu, afirmând că nu crede a se fi contrădis: d-lui și-a esplicat părerea destul de limpede în privința păstrării legilor fundamentale. Dară fiindcă, după cum a argumentat și d. Ghica recunoaște că tot ce se face de oameni este imperfect, trebuie să se facă modificări, însă numai atunci când se va proba că sunt defectuoase, și după o matură deliberațiune.

La proiectul de față, care crede și este convins că are defecte, admite a se face înlesniri de modificare; de aceea se unesce cu amendamentul care prezintă asemenea înlesniri. Răspunzând d-lui Ștefănescu, dice că în privința nouelor statute e de părere a se lua ori-ce fel de măsură, căci ele sunt de mai puțină importanță decât regulamentele.

Se cere închiderea discuțiunii și se admite.

Se pune la vot amendamentul d-lui Ionescu și cade.

Se pune la vot acela al d-lui Aurelian și se primesc cu majoritate.

Amendamentele d-lor Babeș și Maniu se resping.

La art. 47 sub titlul: Dispozițiune transitorie, d. Maniu propune un amendament, susținut de d-nii Chintescu, Aurelian și Babeș, în cuprinderea următoare:

„Membrii actuali ai fostei societăți academice române, fac parte în calitate de membrii ai academiilor române, fie-care în secțiunea respectivă unde au fost înscris până acuma, pe cât până la viitoarea sesiune nu se vor declara prin înscris că nu aderă la dispozițiunile din aceste statute.”

Depunând acest amendament, d. Maniu dice că proiectul comisiunii, având aerul a prescrie că membrii ce n'au luat parte la discuțiunea statutelor, dacă nu vor declara prin graiu sau prin scris că aderă la ele, până în 10 zile, pot să își peară pozițiunea, i se pare inadmisibilă, fiind în contradicere cu deciziunea ce s'a luat că ei sunt și rămân membrii pe viață.

D. Odobescu dice că acuma când se face un act de reconstituire a academiilor, având în vedere că mulți din membrii n'au venit și nu se scie dacă aderă la aceste statute, și mai ales că s'a admis înmulțirea membrilor la 36, este important să scie dacă cei ce au lipsit le primesc. Altfel va fi imposibil a se pune în practică aceste statute.

D. Maniu răspunde că prescripțiunea unui termen e tot-deauna fatală. D-lui întreabă: ce se va face cu membrii aceia cari n'ar trimite declarațiunile lor de adesiune? Apoi tăcerea nu este ea singură oare o afirmare de consimțământ? Ar fi o heresie de-a se interpreta altfel tăcerea, și nu admite a se pune în statute, fie și ca dispozițiune transitorie, o prescripțiune care să primeze dreptul unui membru.

D. Ghica observă că în adevăr o asemenea prescripțiune ar fi în contradicere cu ceea ce s'a făcut până acuma. Crede că nu e necesitate de asemenea declarațiune. Membrii ce n'au venit la confecționarea acestor statute trebuie să le primească, și să se supună lor. De aceea conchide că articolul acesta ca inutil, e mai bine a se suprima.

D. Ionescu se unesce cu opinia d-lui Ghica, argumentând încă că membrii ce lipsesc, dacă n'au venit, crede că cu aceasta chiar au declarat confiența în lucrările conlegilor lor.

D-nii Roman și Urechia, afirmând aceleași considerații, cere stergerea articolului.

D. Laurian observă că chiar după art. 1 al legii nu poate considera societatea academică ca desființată: academia de astăzi nu e decât o continuitate. Conchide a cere suprimarea.

Se pune la vot propunerea d-lui Ghica și se admite cu mare majoritate.

Cerându-se votarea în total, d. Laurian observă că după statutele vechi, votarea nu se poate face decât cu trei pătrimi din numărul membrilor actuali, adică cu 23 membrii.

D. Babeș răspunde că acea prescripțiune nu poate fi invocată decât pentru modificări cerute de inițiativa membrilor, eară nu de o inițiativă ve-

nită în urma unei legi. Cu modul acesta s'ar face imposibilă votarea.

D. Laurian susține tesa sa. Statutele vechi consideră că legea espresă și nu prin sofisme se pot resturna prescripțiunile ei.

D. Urechia observă că d. Laurian putea să aibă dreptate inaintea legii care a constituit Academia. Când s'a numit comisiunea de revisiune a statutelor, s'a înțeles ca aceasta să se facă de majoritate, eară nu cu 3 pătrimi.

D. Ionescu recunoaște că s'a admis a se face modificări, cu majoritate absolută; cu toate aceste crede că nu se poate face votarea de cât în prezența numărului cerut de statutele vechi. Cere să se convoace toți membrii pentru aceasta, amânându-se votarea până în Joia viitoare.

D. Ștefănescu susține articolul din proiect, pentru cuvânt că membrii societății academiilor mai înainte de-a se vota își dau consimțământul înscris, prin urmare aderă la statute. Astăzi sunt alte statute, și nu se scie dacă mai cu samă cei ce n'au luat parte la votarea statutelor le vor primi.

Se pune la vot propunerea aceasta, dară asupra votării d. Laurian observă că adunarea nu mai e în număr.

Se votează statul de prezență al membrilor dela 1—15 Iunie.

Oarile fiind înaintate, sedința se ridică la 12 oare fără un șfert.

Vice-președinte G. Bariț.
Secretar ad-hoc, G. Sion.

Varietăți.

* (Îndreptare). În raportul general al societății de lectură „Andreiu Șaguna” din greșală s'a lăsat afară Ilustritatea Sa d. archimandrit și vicariu arhiepiscopesc Nicolau Popea, carele a avut bunăvoința a ne dona cartea sa: „Arhiepiscopul și Metropolitul Andreiu Baron de Șaguna.” Primească Ilustritatea Sa cordială noastră mulțămire pentru viul interes ce poartă față cu societatea noastră, interes manifestat și prin donarea acestui op pentru noi elevii institutului Andreian de cel mai mare preț.

Sibiu, 6 Iulie 1879.

Mateiu Voilean, Dionisie Nistor,
vice-president notariu.

* (Esamenul) pe sem. II la scoala noastră parochială română gr. or. din cetate în Sibiu a avut loc la 30 Iunie a. c. în sala cea mare a seminarului Andreian, sub presidiu parochului local, participând la densus un public numeros de ambe secsele. Răspunsurile elevilor dovediau metod bun și silință laudabilă din partea d-lui învățătoriu N. Reul, precum și lucrurile de mână ale fetițelor arătau silințele spre progresare ale d-nei învăț. M. Georgeviciu. Dl căpitan c. r. în pensiune Constantin Stezariu nu lipsi nici cu această ocaziune, a manifesta cunoscuta sa bunăvoință și generositate față cu scoala și tinerimea scolară, oferind o sumuliță de bani sunători drept premii; și mai mulți stimabili oaspeți se aflară îndemnați a imita exemplul d-sale, așa încât dintre cei 50 elevi și eleve nici unul nu rămase nemângăiat cu vre-un mic premiu pentru silințele puse în decursul anului scolaric.

* (O noauă procedură de maghiarisare.) Organul ministerului din Budapesta ne spune că dl ministru de culte a scris un premiu de 700 fl. pentru o „liturgie gr. cat. în edițiune autentică maghiară”. Organul laudă „dispozițiunea aceasta”, pentru că prin trăsna se „împlinesc o dorință veche a greco-catolicilor cari vorbesc unguresc și face totodată și un serviciu bun ideei de stat unguresc.” Dacă ideea de stat unguresc rașimă în limbă și, pe cum se vede,

bărbații de stat maghiari sunt „părtriși” de acest „adevăr” politic, pentru umbra cu atâtea ceremonii? folosindu-se mai întâiu de administrațiune și justiție, de scoală și acum și de biserică. Pună simplu o dare extraordinară pe acei cetățeni cari nu vorbesc unguresce, căci atunci statul nu ar câștiga numai în idee, dar până una altă s'ar îmbunătăți și finanțele!

* (Antâiul sunet de clopote.) La 17 ale curentei orașul Dolni-Tuzla a avut o mare serbare. De 500 ani, acest oraș a auzit pentru întâia dată sunetul clopotului. Din timpul regelui Matis încoace, nu se mai trăgeau clopotele în acele locuri și astfel Bosniații ascultau acest sunet în genunchi și cu lacrimi de bucurie. Oficerii corpului al 4-lea din armată, cari au luat parte la ocupație, au pus să se toarne cu chielțul lor două clopote din tunurile luate dela Turci, cari poartă ași inscripția: Generalul baron Bienerth și corpul oficerilor diviziei a 4-a din armata c. r. comună româno-catolică Dolni-Tuzla din 1878. La 17 ale curentei, ziua antâiu a tragerii lor, s'a ținut un serviciu divin în prezența întregii garnizoane. Era mișcător a vedea pe țeranii bosniaci mulțămînd cu lacrimile în ochi pentru acest dar. Turcii se feresc a și manifesta furia lor față cu acest eveniment, însă s'a putut observa în ochii lor focul contra bucuriei creștinilor.

* (Arborii Californiei.) Se presumase prea mult bătrâneța faimoșilor arbori din California după înălțimea și grosimea trunchiurilor lor. De câțiva timp mulți din cei mai mari din acești arbori au fost tăiați, și, dacă faptul este regretabil din mai multe puncte de vedere el a avut cel puțin avantajul, că s'au putut număra pădurile anuale pe secțiunile transversale a trunchiurilor, ceea ce stabilește într'un mod pozitiv numărul anilor.

D. I. G. Lemmon a publicat de curînd ceea ce a constatat la mai mulți arbori tăiați în particular câți-va din cei mai mari cari aveau nume individuale adese ori citate: Cei mai bătrâni erau în vîrstă de 1,200 până la 1,500 de ani.

Autorul a sosit în luna lui Septembrie 1875 în comitatul Calavdras. După ce admiră grupul celor patru indivizi cari poartă numele celebre de Longfellow, Dana, Torrey și Asaguay, s'a aplicat a număra bandele unui arbore tăiat la 1852, din care o bucată formează pardosala unei case.

Circumferența era de 47 picioare engleze la baza trunchiului. Cel mai mare diametru la cinci picioare de-asupra pământului, era de 24 picioare, 10 degete, și cel mai mic de 22 picioare 8 degete. Operațiunea de-a număra păturile a luat aproape o zi. D. Lemmon, îngrinduse de-a număra urmând trei rase diferite, a găsit 1260, 1253 și 1261; vîrsta de mijloc 1260 ani. La 24 picioare înălțime arborele aveau 1224 pături foarte deosebite.

După acest individ și mai mulți alții, creșterea devine regulată aproape la a treia parte a distanței dela scoartă la centru. Aproape de scoartă păturile sînt subțiri ca hârthia.

Ercule, resturnat de o fortună la 1862 aveau 285 picioare înălțime și 14 picioare diametru la 25 picioare de-asupra bazei. I se atribuia 3,000 de ani. Numărarea exactă a păturilor a dat 1232.

Leviatanul, care a fost tăiat și împucătăt și pe care-l presupuneau de 4,000 de ani, trebuia să aibă 300 picioare înălțime, 18 picioare diametru la 6 picioare de-asupra pământului și aproape 1,800 de ani după calculul păturilor făcute în parte în diferite puncte din ceea ce rămâne.

Se trece călare sub bolta formată de porțiunea înfiorătoare a trunchiului care este încă pe loc. Câte-va alte picioare mai groase la baza lor, dar escavate pot adăposti până la 20, 25 și chiar 30 cai. Dar d. Lemmon le-a studiat destul de bine pentru a crede că ele nu au sau nu aveau mai mult de 1500 ani.

Nisce baobabi din Senegal au fost socotiți mai bătrâni de Adamson. Astăzi se știe că păturile lor, dacă ar fi cunoscute, n'ar da o măsură exactă a anilor fiind-că arare-ori dicotiledonii formează câte odată două pături într'un an în țările calde și uscate.

* (Micii dorobanți.) Cetim în „Romanul” următoarele: „Cotroceni au fost Dumineca trecută teatrul unei ceremonii, care a încoronat cu succes încercarea de organizare militară a scoalelor noastre primare făcută de cătră d. general Davila.

Se știe că onor. general a fost însărcinat de M. S. R. Domnitoriul să introducă gimnastica în scoalele primare și exercițiile militare, după ce Măria Sa văduse, într'o inspecțiune prin districtele Argeș și Muscel, o scoală rurală organizată milităresc din inițiativă privată. Aceasta fu o dovadă că, dacă într'un sat s'a putut înființa o asemenea organizare, se va putea înființa ușor în celelalte sate și mai cu osebire în orașe.

D. general Davila se puse îndată la lucru. Astăzi, mai în toate satele și orașele, copii fac gimnastică sau exerciții militare.

În București, fără oare-care greutate, în această primăvară s'a putut procede la o organizare regulată și am vădut în mai multe rânduri băieții de pe la scoalele primare din capitală făcînd exerciții cu o mare îndemănare.

Dumineca trecută, vre-o 600 băieți, în costumul de dorobanți, se strinseră la 6 oare dimineața, în grădina Cismegiu, de unde plecară la Cotroceni.

Acolo, se înșiruiră în fosta grădina botanică, unde M. S. R. Domnitoriul îi trecu în revistă. Domnitoriul a părut încântat de rezultatele obținute. M. S. a comandat însuși diferite exerciții, ce s'au făcut cu o precisiune care nu se găsește tot-deauna la tinerii recruți.

Apoi, precedați de M. S. R. Domnitoriul și de d. general Davila, micii dorobanți au suit platoul dela Cotroceni, au intrat în grădina palatului și au defilat înaintea M. S. R. Doamnei, care a părut foarte mulțămînd și a felicitat pe d. general Davila pentru succesul întreprinderii sale.

De-acolo, băieții s'au coborît în grădina d-lui Davila, unde s'au odihnit. Aci erau covrigi atârnați de pom, și las pe cetitoriu să și închipuiescă dacă au mai rămas covrigi, până când trîmbițele și muzica au anunțat împărțirea premiilor de gimnastică și exerciții militare.

Micii dorobanți s'au format în cerc, cu părinții lor la mijloc, și a început împărțirea, în urma căreia s'a dat semnalul plecării. Rîndurile s'au format din nou și mititica armată, sub comanda d-lui general Davila, s'a întors în oraș și a defilat înaintea statuei lui Mihaiu bravul.

Ziua de 24 Iunie va rămâne în inima acestor copii ca o zi de scumpă amintire. Ei nu vor uita onoarea ce le-a făcut M. S. R. Domnitoriul, venind în persoană să și dea sama de progresele lor.

Nu trebuie să uite nici guvernul că numai atunci când în scoalele noastre, nu numai primare, ci și secundare, se vor introduce, într'un mod regulat, gimnastica și exercițiul militar, ele vor produce în adevăr oameni capabili la ori-ce moment să se stringă sub arme împregiurul drapelului țerei.

Dacă încercarea făcută de dl Davila va prinde rădăcină, precum sîntem siguri, toată țara preste câți-va ani va ști să țină o pușcă, să facă exerciții militare, va cunoască datoria de oșteni și de cetățeni, și se va putea reduce într'un mod notabil timpul serviciului militar activ.

Cu această ocaziune, a dat M. S. R. Domnitoriul o nouă dovadă de încrederea ce are în națiune și de înalta dorință de-a vedea dezvoltându-se spiritul ostășesc, în paralel cu progresele națiunii pe calea politică.

* (Posesiunile statelor europene.) Anglia posedă 21,067,650 kilometre pătrate și 204,354,390 locuitori; Turcia, 5,188,132 kilometri pătrate și 37,114,990 locuitori; Olanda, 1,713,000 chil. p. și 24,481,000 locuitori; Rusia, 16,323,341 chil. p. și 12,788,620 locuitori; Spania, 311,568 chil. p. și 8,381,000 locuitori; Franța, 965,100 chil. p. și 6,103,200 locuitori; Portugalia, 1,823,628 chil. p. și 3,201,823 locuitori; Danemarca, 88,459 chil. p. și 47,073 locuitori.

Bursa de Viena

din 18 Iulie n. 1879.

Împrumutul de stat din 1860	126 25
Acețiuni de bancă	828 —
Acețiuni de credit	271 40
Argent	— —
Valuta nouă imperială germană	56 70
London	115 75
Galbin	5 49
Napoleon d'aur (poli)	9 20

Nr. ppresbit. 164/1879.

1—3

CONCURS.

În consonanță cu înalta hotărîre consistorială din 25 Septembrie 1878 Nr. 2684 pentru ocuparea stațiunii învățătoresci din Cristian, clasa I prin aceasta se scrie concurs cu terminul până la 29 Iuliu a. c. st. v. în care și va fi și alegerea.

Emolumentele sînt:

1. Salariu anual de 168 fl. v. a. ridicat din aloziul comunal în rate lunare pelângă cuitanță timbrată.

2. Bani de cartir 20 fl. tot din aloziul comunal.

3. Șase (6) orgii de lemne, din cari are să se încălăscă și scoala.

Concurenții au să și astearnă suplicele instruite conform prescrișelor stat. org. la scaunul protopresbiterat gr. or. al Sibiiului I în Sibiiu.

Cristian 1 Iuliu 1879.

Comitetul parochial în conțelegere cu oficiul protopresbiterat concernent.

Nr. 819—1879.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea stațiunii învățătoresci la scoala confesională gr.-orient. din opidul Iliei-murășane, în protopresbiteratul Iliei-murășane, se deschide prin aceasta concurs cu terminul până la 29 Iulie a. c.

Emolumentele sînt:

1. Salariu anual cu 250 fl. v. a.
2. Cartir liber în edificiul scoalei împreunute cu grădina de legumi.
3. 2 orgii de lemne de încălădit.

Concurenții vor evă a și asterne suplicele lor bine instruite conform statutului organic la adresa subscrișului până la terminul sus însemnat.

Se poftesc, ca doritorii, cari vor să ocupe această stațiune, să fie cîntăreți buni, și să cunoască limba maghiară.

Gurasadului, 20 Iunie, 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Alecsiu Olariu m. p.,
adm. protopresbit.

Nr. 102—1879.

2—3

CONCURS.

Pe baza decisiunii venerabilului consistoriu archidieceșan de dto 5/4 a. c. Nr. 1029/B. pentru ocuparea vacantei parochii Păucea protopresbiteratul Ternavei inf. se scrie prin aceasta concurs cu terminul până la 5 August st. v.

Emolumentele sînt:

1. Casa parochială cu grădina de legumi și de pomi.

2. Porțiunea canonică de 21 jugere 800° parte arătură, pășune cositură și pădure.

3. Dela 75 familii câte o zi de lucru cu palma.

4. Tot dela 75 familii câte o felderă de cucuruz sfărmit.

5. Stola îndatinată. Toate aceste emolumente la oaltă computate dau un venit aproape de 400 fl. v. a.

Doritorii de-a ocupa această stațiune au să și adresa concurselor lor instruite în sensul statutului organic și a dispozițiilor sinodale din 1873 la subscrișul până la terminul indicat.

Deag 15 Iunie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Daniil de Tamaș m. p.,
adm. protopopesc.

Nr. 133 presid.

3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea postului de învățătoresc la scoala comunală de fețișe din opidul Hațeg se deschide prin acesta concurs cu terminul până la 15 August 1879 st. n.

Emolumentele sînt:

în bani 400 fl. v. a. și cartir. Doritoarele de-a competi la acest post au să și asterne concursurile sale bine instruite cu documentele recerute și cu deosebire despre cunoașterea limbilor patriei române și maghiare la scaunul scolastic comunal în Hațeg.

Dela presidiul magistratului opidan.

Hațeg în 7 Iulie 1879.

Vots m. p.,
presid. sub.

UMRATH & COMP. în PRAGA,

fabrică de mașini agricole,

se recomandă prin specialitățile lor renumite prin o **executare foarte solidă**, **umblat ușor** mare **productivitate** și **treerat curat** a

mașinilor de treerat cu brațe și cu vîrtej

pentru 1 până 8 cai sau boi,

atît **locomobile** cît și **stabile**. Mai departe fabricăm noi în mărimi diverse:

Ciururi de bucate, mașini pentru tăiat paie, mori pentru sdrobit etc. etc.

Cataloge ilustrate în limbile țerei gratuite și franco.

[14] 27